

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

Tartalom:

- Mi az advent?
- Nemzetközi karácsony
- Karácsonyi történet
- Filmajánló
- Iskolánk életéből
- Rejtvényes tél

Mi az advent?

Az advent szó jelentése eljövétel, megérkezés. Jézus születésének ünnepére való felkészülés időszaka, a reményteli várakozás, a lelki készülődés ideje. Az advent 4 hétig tart, a december 25-e előtti negyedik vasárnapkal kezdődik.

Az egyik legfontosabb szimbóluma az **adventi koszorú**, a hagyomány szerint kerek, mert a kerekesség az örökkévalóságot jelképezi. Ezt díszítik fel, majd 4 gyertya kerül rá. Minden vasárnap, amikor gyertyát gyújtunk, angyalok szállnak a Földre. Ezek az angyalok segítenek minket, hogy eredményes legyen a karácsonyra való várakozás. Az adventi koszorún mind a négy gyertya egyszerre ég az utolsó vasárnapon. Minden gyertya szimbolizál egy fogalmat: hit, remény, szeretet, öröm.

Az **adventi naptár** használatának népszokása 1900 körül kezdődött, kialakulása egy német édesanyához kötődik, akinek kislánya, Gerhard, már hetekkel az ünnep előtt türelmetlenkedett a várva-várt és megszokott karácsonyi ajándékok miatt. Az édesanya ezért érdekes és meglepő játékot talált ki gyermeke számára: egy kemény papírlapot huszonnégy részre osztott, mindegyik részre rátűzött egy-egy darab csokoládét, majd megengedte, hogy a gyermek minden este megegyen egyet-egyét közülük. Mikor a kislány felnőtt, nem felejtette el édesanyja meglepetését, és üzleti vállalkozásba kezdett.

Olyan naptárt szerkesztett, amelyen huszonnégy ablakocska mögé egy-egy darab csokoládé vagy cukorka volt elrejtve, s ezek csak a spaletták kinyitása után váltak láthatóvá.

A **szentcsalád-járás** a 20. század elejéről származó katolikus szokás. A hívek minden nap más házhoz visznek egy a szent családot ábrázoló képet, majd imákat mondanak, és kisebb szertartásokat mutatnak be körülötte. A népszokás arról a bibliai eseményről emlékeztet meg, amikor a gyermekét váró Szűz Mária és Szent József Betlehembe érve szállást kerestek maguknak.

Nemzetközi karácsony

Ausztráliában például nyolc fehér kenguru húzza a Téliapó szánját. Nem egyszerű ez az ünnep, nincs benne egységes szertartás, szinte ahány ország, annyiféle hagyomány. Még az sem egyértelmű, ki hozza/adja az ajándékokat. Repüljük körbe a Földet, mint Mikulás a szánján, és nézzünk be néhány országba.

Finnország

Az igazi Téliapó itt lakik. A Téliapó egyenesen bekopog a házakba, s a házba lépve hangosan megkérdezi: "Lakik itt jó gyerek?" Természetesen mindenhol csupa-csupa jó gyerek lakik, akiknek most már átadhatja az ajándékokat. Finnországban a Téliapó, "Joulu Pukki" Rovaniemi városában él, és saját irodájában válogatja szét a világ minden tájáról érkező leveleket, amelyekkel a gyerekek árasztják el. Karácsony napján a legtöbb ember elmegy a templomba és elhunyt szeretteinek sírjához, hogy gyertyát gyújtson emlékükre.

Izland

A karácsony izlandi nyelven Jol, ami a Jolasveinar-nak nevezett manóktól ered. Izlandon egy legenda szerint 13 manócska rendszeresen megtréfálta az embereket, de amióta a Téliapó ráncba szedte őket, azóta megszelídültek, és szorgosan készítik az ajándékokat a gyerekeknek. December elején már kiteszik a gyerekek a cipőiket az ablakba, és majd karácsonykor nézhetik meg, milyen ajándékot kaptak. Aki rossz volt, az csak krumplit kap.

Ausztrália

Ausztráliában szintén feldíszítik a karácsonyfát, ami többnyire műfenyő, hiszen ott ebben az időben forró nyár van, az igazi fenyő elszáradna. A Mikulás „szánját” nyolc fehér kenguru húzza. Az ausztrálok a karácsonyi vacsorát kint a kertben fogyasztják el, majd lemennek a tengerpartra egyet fürödni vagy krikettet játszanak, így ünnepeik a karácsonyt.

Svájc

Zürichben ilyenkor mesevilágos jár, amely körbeviszi a gyerekeket a városon. A srácok karácsonyi dalokat énekelnek, közben pedig édességeket osztanak nekik.

Írország

A karácsonyi ünnep két hétig tart. A gyerekek zsákot raknak ki a Mikulásnak, hogy abba tegye az ajándékokat. A karácsonyi mise előtt a Téliapónak sört, whiskyt és rétest, a rénszarvasoknak pedig egy csokor sárgarépat készítenek ki az ajtó elé. December 25-én bontják ki az ajándékokat, 26-án pedig az emberek többsége lóversenyre megy.

Anglia

Father Christmas-re (karácsonyapó) várnak a gyerekek. A brit mesék szerint a Téliapó - aki földig érő, piros köpönyeget visel - a kéményen keresztül érkezik a kandallóba, az ajándékokat pedig a kandallópárkányra akasztott hosszú szárú zokniba rejti el. A legenda szerint ugyanis egyszer a Téliapó, miközben a kéményben ereszkedett lefelé, véletlenül elejtett egy pár aranyérmét, amelyek a kandallón száradó zoknikba estek. A gyerekek levelet írnak neki, amit nem adnak postára, hanem bedobnak a kandallóba, hogy a Téliapó a felszálló

füstből olvassa ki kívánságaikat. Ha először az ajándéklista kap lángra, újra kell írni. A Télapó egyébként rénszarvas vontatta szánon érkezik a messzi Finnországból, Lappföldről, ahol az év többi részében él. Karácsonyi különlegesség a mazsolás puding, amelybe kis ajándékot is szoktak rejteni. Megtalálójának állítólag szerencséje lesz. Anglia divatot is teremtett: itt kezdtek karácsonykor fagyöngyöt függeszteni az ajtó fölé.

Fekete István: Rorate

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak, és még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, vagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak.

Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak, néhol kis lámpások imbolyognak, és mutatják, hova kell lépni, ámbár hiszen sár van mindenütt.

Az ég még sötét, s a nappal ágyát csak hinni lehet a keleti égen, s ez elég. Egyébként nem gondol rá senki, mert a búzák kikeltek már, a krumpli a veremben, s a jószág betelelt.

Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs, a tegnap gondja, mintha aludna, a mai még nem ébredt fel, s a falu csak tiszta önmagát viszi hajnali misére.

A külső mozgás befolyik a templomba, és megnyugszik. Suttog még egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is megnyúlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: „Harmatozzatok, égi Magasok...”

Mise végére egészen bemelegedett a templom; majdnem otthonos lett, legalábbis így érezte ezt Baka Máté az alszgeből, de így érezte Hosszú Illés is – ugyanonnan –; bár, ha tudták volna, hogy most egy véleményen vannak, hát inkább nem érezték volna. Nagy harag volt ugyanis a két öreg között, kitartó, régi harag, aminek már formája sem volt, nem is emlékeztek, hogy ló volt-e az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához.

És most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás van, hát csak ülnek, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást, de amúgy is ráér. Fél szemmel odasandít Mátéra, hogy mozdul-e már, de Máté nem mozdul...

Amilyen kutya konok ember volt világéletében – gondolja Illés –, azt akarja, hogy én menjek előbb, de abból nem eszel, pedig már a gyertyákat is eloltogatta a dékány, azaz a harangozó, szóval a sekrestyés.

Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állát belesüllyeszti a meleg nyakravalóba, és szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijedt meg. – Ezt igazán nem szabad – és Mátéra néz, aki – úgy látszik – elaludt.

– Ez hát el, a híres – mosolyodik el –, pedig három hónappal fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégiscsak fiatalabb. Aztán milyen sárga a füle... akár a halotté...

– Jóságos Isten, csak nem lett velem valami?!...

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepottyanik egyszer a fáról – csendesen odamegy, és

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

kicsit borzongva megérinti Máté vállát:

– Hallod-e, Máté?

Máté felhorkan:

– No! – és néz Illésre, mint a csodára. – Te vagy az, Illés?

– Én hát, mondom megnézlek, mert olyanformán ültél...

És nézi egymást a két öreg.

A templomban meleg csend, a kőszentek mosolyognak.

– Kicsit megszédültem – hazudja Máté, de áhítattal, mert tele van a szíve, és szereti most Illést így közel látni –, már elmúlt.

– Na, hál Istennek, hát akkor menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

– Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel az egyik kis pufók angyal Szent Péterre, amikor az ajtó becsukódott. – Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

– Két ember kibékült – mondja a főszent, és melegen sóhajt.

– Csoda! – suttog a kis angyal.

– Hát bizony a mai világban...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg már Illés háza elé ért. Az utca üres, a kémények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmodnak a fák.

– Gyere be, Máté, régen voltál nálunk – mondja Illés –, lángost sütött a lányom...

A kis angyal kérdően néz a főszentre:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám?

A toronyban ekkor ütött hetet az óra, s ettől a földi hangtól megmerevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon.

Filmajánló

Mert a hosszú téli esték során nem maradhatnak ki a filmek. Néhány ötlettel szolgálunk, hogy melyek azok filmek amik karácsony közeledtével sem maradhatnak ki. Jó szórakozást!

1. Reszketések betörők 1-4: Mert nincs karácsony Kevin nélkül

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

2. **Grincs:** zöld szörny lopja a karácsonyt

3. **Igazából szerelem:** kétségtelenül a valaha volt legjobb karácsonyi film

4. **Shrekből az angyal:** ogre família karácsonyi vakációja

5. **Polár expressz:** animációs mese a karácsony szelleméről

Iskolánk életéből

Győri állatkertben jártunk

Az év végén elmaradt osztálykirándulást szeptember elején pótolták. Győrbe mentünk. Voltunk állatkertben, terráriumban. Nagyon sok állatot láttunk, pulykát, pumát, fehértigrist, majmot, lajhárt, zebrát, zsiráfot és még sok mindent. Vettünk ennivalót az állatoknak és azzal etettük őket. A terráriumban sok különleges állatot figyeltünk meg: kígyót, gyíkot, csótányt, halat, denevért, aligátort. Párat meg is lehetett simogatni. A kirándulás végén megálltunk enni a Mcdonald's-ban. Én csirkefalatokat ettem jeges teával, amihez ajándék is járt. Desszertet is lehetett enni. Ez a kirándulás igazán fenomenálisra sikerült.

Basternák Lili Sára

Kalandparkban jártunk

Az idei tanév nagyon jól kezdődött, mivel már az első héten sor került az elmaradt felső tagozatos osztálykirándulásra. A tervezett uticél Tata volt, azon belül Old Lake Kalandpark.

Mindenki izgatottan várta a kirándulás napját, mert közülünk sokan nem voltak még ilyen helyen, beleértve saját magamat is. Szerencsénkre még az idő is nekünk kedvezett. Elsőnek bemelegítésképpen egy játszótérre mentünk, ami mellett egy tó is volt. A következő uticélunk volt maga a kalandpark, ahol tájékoztatást kaptunk, hogy a saját érdekünkben milyen

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

szabályokat tartunk be. Bátorság szerint kettévált a csapat. A saját pályáján mindenki nagyon jól érezte magát.

A tartalmas nap után mindenkinek jól esett a közösen elfogyasztott uzsonna. Telve élményekkel rétünk haza.

Lacza Alex

Asztalitenisz verseny

Az idén is meghívást kaptunk Szentpéterre a Kossányi- napok keretén belül megrendezett asztalitenisz versenyre. Tizenhárom alapiskola 45 tanulója küzdött a dobogóért. A mi iskolánkat Hlinka Igor, Szabó Dávid, Szoboszlai Bálint és Gyóni Gergely képviselte.

Kemény mérkőzések és szoros küzdelmek zajlottak. Dobogós helyezést nem sikerült elérnünk, de rengeteg tapasztalatot szereztünk. Nagyon jól éreztük magunkat, és remélem jövőre is ott lehetünk.

Szabó Dávid

Virágkötészeti verseny

2016. november 11-én Karvára mentünk virágkötészeti versenyre. Hárman képviselték iskolánkat, Slávik Bernadett, Rancsó Alexandra, és jómagam Jakab Viktória. Jóval a verseny előtt megkezdtük a készülődést és a gyakorlást. A versenyen készítettünk kellett egy asztali dísz és egy ajtókopogtatót. Jól zárult számunkra a verseny, hiszen 3 díjat is sikerült elhoznunk. Berni második helyezést ért el az asztali díszével, én szintén második helyezett lettem az ajtókopogtatóval, ezért összetettben az első helyen zártam a versenyt. A verseny után nem sok időnk maradt pihenni, hiszen december 23-án már Ógyallóra mentünk versenyezni, ahol karácsonyi asztali díszeket kellett készítenünk. Szintén hárman képviseltük iskolánkat: Rancsó Alexandra, Basternák Nikoletta és jómagam. Különböző ötletekkel készültünk a versenyre, ahol a felső tagozatosok között az első helyezést értem el. Köszönjük a sok segítséget és felkészítést Jakab Katalin tanító néninek és Bálint Zsuzsa néninek.

Jakab Viktória

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

Hittanversenyre mentünk

November 12-én már korán reggel elindultunk Anita és Zsuzsi tanító nénikkel a hittanversenyre. 3 csapat képviselte iskolánkat, összesen 10-en mentünk gyerekek. Borvák Barbara, Zsitva Ákos, Takács Simona, Szabó Olivér, Tátyi Dániel, Flórián Kristóf, Jakab Viktória, Basternák Nikolett, Pinke Vivien és jómagam, Szoboszlai Bálint. A verseny, ami nem is igazán verseny, mert a lényege az, hogy jól érezzük magunkat és többet megtudjunk Istenről

Dunaszerdahelyen került megrendezésre. Autókkal indultunk Komáromba, majd onnan vonattal mentünk tovább. Nem indult zökkenőmentesen a napunk, hiszen kicsit eltévedtünk Dunaszerdahelyen, ahol egy férfi irányított minket a helyes útra, de még így is időben érkezünk és ez volt a lényeg. A verseny több részből áll: vetélkedő, kvíz, csapatbemutató és színdarab. Mindannyian úgy mentünk oda, hogy az elsők leszünk, de be

kellett érnünk a 2. a 8. és 9. hellyel, de végre legyőztük a nagy riválist, Bóst, akik a harmadik helyen végeztek. Komáromba visszaérkezve elmentünk a Tripls-be ami már szinte hagyomány a hittanversenyek után. Nagyon jól éreztük magunkat és reméljük jövőre is sikerül elmennünk.

Szoboszlai Bálint

A búcsi történelemverseny

Szintén november 12-án került sor a búcsi történelemversenyre, ahol egy csapat képviselte iskolánkat, melynek tagjai voltak Hatyina Balázs, Slávik Bernadett, Rancsó Alexandra és Bohony Gergő. A versenyben 10 csapat mérette meg magát. A pontokat egy táblázatban jelölték, ami szimbolizálta a törökök hódítását a Kárpát-medencében. A verseny idei témája Szigeti veszedelem volt. Felkészítő tanáraink Szabó Edit és Tóth Péter voltak, akik sok időt szántak arra, hogy kellő ismeretekkel rendelkezünk. Folyamatosan figyeltük a pontokat, végig az élmezőnyben haladtunk, de pár ponttal lemaradva a második helyen végeztünk, ami szerintem egy szép eredmény. Érdekesség volt az előző évekhez képest, hogy idén lehetőségünk nyílt egy várrészletet ostromolni.

Bohony Gergő

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

Rákóczi nap

A kultúrházban került megrendezésre a Rákóczi nap, ami már reggel kilenc órakor elkezdődött. A versenyző csapatok a fenti nagyteremben voltak elhelyezve és ott zajlott a bemutató. A perbeteiekkkel együtt 5 csapat volt. Iskolánkat képviselte Basternák Nikoletta, Pinke Vivien és Pinke Kitti. Az idei év témája Rákóczi Ferenc és kora volt, ebből a témából a hazai csapat Rákóczi és a nők témakört választották. Míg fent zajlottak a bemutatók, addig lent a nagyteremben kézműves foglalkozások voltak. Erzsi néni felolvasott egy népmesét és néhány kérdéssel felmérte, ki mennyit jegyzett meg belőle. Volt fűszerfelismerés is. Jómagam dokumentáltam fotókkal az eseményeket, hiszen engem kért fel az igazgató néni. A bemutatók végeztével a csapatok is lejöttek és velünk együtt szórakoztak. Délben finom ebédet fogyasztottunk. A nap végén mindenki oklevelet kapott. Jól éreztük magunkat!

Petrík Anasztázia

Adventre készültünk

Advent első vasárnapja előtt egy rendhagyó hittanórán ellátogattunk a katolikus templomhoz, hogy elkészítsük a falu nagy adventi koszorúját. Felső tagozatosok mentünk csak, főleg a 7-9 osztályból. Természetesen nem egyedül csak mi voltunk, hanem kaptunk felnőtt segítséget is. A koszorúhoz ágakat vágtunk, végül különböző bogyókkal, csipkebogyóval, tobozokkal díszítettük. A plébános úr is átjött, hogy megnézzé, hogyan halad a munka és ő is besegített. A jól végzett munka után kaptunk meleg teát és egy kis édességet. Nagyon jól éreztük magunkat!

Basternák Niki

November végén a plébániára mentünk ahol adventi koszorúkat készítettünk. Mint minden évben, idén is a gyerekek készítették el az osztályuk adventi koszorúit. Jó hangulatban készültek el a koszorúk, majd utána kaptunk édességet és olyan teát, aminek egy kicsit kapor íze volt. Károly atya körbevezetett minket a plébánián és jó történeteket mesélt nekünk. Szó volt Perbetéről, Mária Teréziáról és Rómáról is. Nagyon tetszett nekem az a nap.

Pinke Vivien

56 csepp vér

Ebben az évben ünnepeltük 60. évfordulóját az 1956- os forradalomnak. Ebből az alkalomból Török Sarolta tanító néni rendezésében és Jakab Katalin tanító néni hathatós segítségével előadtuk az *56 csepp vér* című musical feldolgozását. A szereplők közt iskolánk jelenlegi és volt tanulói is megtalálhatók voltak. Volt még néhány felnőtt is, akik játszottak a darabban, sőt

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

Naszvadról vendégszerepelt Kelemen Márk. A próbák minden héten pénteken és szombaton zajlottak. Segítőink számát sokáig sorolhatnám, hiszen ez egy nagyszabású projekt volt. Nagyon örülök,

hogy részt vehettem benne. Kedvenc részem az *Elég, elég* című dal és táncjelenet volt, ahol eljátszhattuk, hogy mi is forradalmárok vagyunk. Mindenki beleélte magát a szerepébe. Nagyszerű hangulatot varázsoltunk a színpadra.

Tárnok Boglárka

Barangolás a Kárpát-medencében

A Napraforgó Néptáncgyűttes a hagyományokhoz híven minden évben kiveszi részét az adventi készülődésből. A régi karácsonyok hangulatát megidézve bemutatja a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó szokásokat, és mintegy összegzésként az év folyamán megtanult koreográfiákat. A műsorban részt vett mindenki: a legkisebbektől a felnőttekig. Végigkalauzoltuk a nézőket a Kárpát-medence magyar vidékein, a kicsik előadásában elhangzottak karácsonyi népdalaink, karácsonyi köszöntőink és bekopogtak a betlehemesek is. Bemutattuk a Dunántúl, Gömör, Magyarböd, az erdélyi Mezőség és a moldvai csángó magyarok táncait. Ez utóbbiakat a csoport nagyon szereti táncolni. Basternák Nikoletta és Pinke Vivien előadásában két gyönyörű mezőségi népdal is elhangzott, a műsort szép karácsonyi dallamokkal színesítették a furulyások: Bohony Alexandra, Bohony Gergő és Jakab András Gergely.

A Napraforgósok

Rejtvényes tél

Szóról szóra – mindig egy betű változtatásával

A meghatározásoknak egy-egy hárombetűs szó felel meg úgy, hogy az előző hárombetűs szó egy betűjét megváltoztatjuk.

könyörög: _____
felső végtag: _____
sebkötöző: _____
lát: _____
maci szereti: _____
fényes bevonat: _____
belső szerv: _____
birkák csoportja: _____
meleg évszak: _____
fafajta/vág: _____
könnyet ejt: _____
vizes föld: _____
veszteség: _____

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

Hogy van egyes számban?

Ha a megadott többes számú szavakat egyes számba teszed, akkor egy értelmes szót kapsz meg-fejtésül. Például: hősök égne = hős+ég=hőség. Próbálkozz te is!

élnék elemek: _____

tengenek e részek: _____

papok írnak: _____

felelnek ősök: _____

villák mosnak: _____

lesznek áraid: _____

szerek vezetnek: _____

lesnek eprek: _____

rágnak a lomok: _____

porokat ásnak: _____

Lapozz bele

A Perbetei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola lapja

2016 tél

*Kegyelemben gazdag boldog, békés
karácsonyi ünnepeket
és boldogÚj évet kívánunk!*

